

עפ"ת 41103/04/18 - עדנאן מועדי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 41103-04-18 מועדי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ערן קוטון

מעורר עדנאן מועדי

נגד

משיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי פל"א 11107-05-16.

כתב האישום

2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסו למערער עבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה לאחר שתוקף רישיון הנהיגה פקע, נהיגה לאחר שתוקף רישיון הרכב פקע, ונהיגה ללא ביטוח, לפי סעיפים 67, 10(א) ו-2 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה"), ולפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

3. על פי כתב האישום בעובדותיו הודה המערער, ביום 3.4.16 בסמוך לשעה 11:05, נהג המערער ברכב פרטי ברחוב התעשיה בנשר, לאחר שנפסל בנוכחותו למשך חמישה-עשר חודשים מהחזיק או קבל רישיון נהיגה, בבית משפט השלום לתעבורה בתיק תת"ע 5635-09-14, והפקיד רישיונו ביום 4.3.15. המערער נהג ללא רישיון נהיגה תקף מיום 10.10.03, ללא רישיון רכב תקף מיום 23.10.15, וללא פוליסת ביטוח בת תוקף המכסה את נהיגתו.

4. לעניין העונש צירף המערער תיק נוסף, תת"ע 10626-08-16 שהתנהל בבית משפט השלום לתעבורה בעכו. בתיק הנוסף יוחסה למערער עבירת נהיגה לאחר שתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע, עבירה שנעברה ביום 9.8.16.

5. בטרם הטיעונים לעונש הופנה המערער לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות אשר מצא אותו מתאים לריצוי מאסר על דרך של עבודות שירות.

תסקיר המבחן

עמוד 1

6. שירות המבחן עשה עבודתו נאמנה והגיש לעיון בית משפט קמא תסקיר מפורט וממצה. שירות המבחן סקר את נסיבותיו האישיות של המערער אשר אין מקום לפרטן יתר על המידה נוכח חשיבות השמירה על צנעת הפרט.

אשר לעבירות, התקשה המערער ליטול אחריות מלאה על ביצוען והביע "אחריות פורמאלית". לדבריו, הניח כי הפסילה הסתיימה, אך היה מודע לכך שלא חידש את רישיונו עקב חובות. המערער לדבריו נסע מביתו למקום עבודתו, בדומה לנסיעה שביצע באופן קבוע בהיותו בפסילה עד להיתפסו. בחודש מרץ 2017 חידש המערער את רישיון הנהיגה לאחר ביצוע המבחנים הנדרשים, ובחודש מאי 2017 הסדיר את חובותיו.

7. המערער ביטא הבנה בסיסית לפסול שבמעשיו, אך ההתרשמות היא כי לא הפנימם ולא גילה אחריות מעמיקה באשר לבחירותיו לבצע עבירות תעבורה. ברקע להתנהגותו, על פי שירות המבחן, עומדת הזדהות עם נורמות התנהלות פסולות וקושי להירתע מסנקציות שהוטלו עליו בעבר. ניכר כי המערער משתמש במנגנונים של רציונליזציה כדרך להסביר לעצמו ולסביבתו את ביצוע העבירות ואת מאפייני נהיגתו בסיבות הקשורות לצרכיו, לפרנסת משפחתו, לאחריותו כאב, ולנסיבות חיצוניות שאינן קשורות בו.

8. במהלך האבחון התרשם שירות המבחן כי המערער מתקשה להירתע מעונשים שהוטלו עליו וממשיך בהתנהגותו המסכנת. בשלב זה המערער אינו מפנים את חומרת עבירותיו ומתייחס אליהן בקלות ראש, תוך שאינו מבין דיו את הסיכונים והמחירים הכרוכים בכך, ומתקשה להבין את חלקו בבחירה לביצוע העבירות.

9. שירות המבחן הוסיף וציין כי נראה שללא ענישה מחמירה יותר, אשר תגבה מן המערער מחיר כבד יותר, תעמיד אותו מול השלכות מעשיו בצורה מהותית יותר, ותחייבו לעשיה אקטיבית, הסיכון להישנות עבירות דומות הוא גבוה.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות דלות, המתמודד עם צורכי פרנסה ומאופיין בקושי לפתיחות וטשטוש חלקים מקורותיו. הוא מצפה לישועה מהמערכת המשפטית - סוציאלית אך לא הפנים את האפשרויות הנוספות שעמדו בפניו טרם ביצוע העבירות. המערער תלה את ביצוע העבירות בחוסר ברירה. שירות המבחן לא התרשם מקיום יסודות התמכרותיים.

10. המערער שלל נזקקות טיפולית, לרבות בתחום התעבורה, והביע רצון להמשיך בשגרת חייו. משכך, נוכח עמדותיו של המערער, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית. על מנת לחדד את ההשלכות האפשריות של התנהגותו, הומלץ לבית משפט קמא להפעיל עונש מאסר על תנאי אשר הוטל על המערער בעבר, תוך בחינת התאמת המערער לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות. זו תהווה סנקציה מחמירה ומוחשית יותר מהסנקציות העונשיות שהוטלו על המערער בעבר ולא הרתיעוהו מביצוע עבירות נוספות. כך יחובר המערער להשלכות מעשיו הלכה למעשה.

טיעוני הצדדים בבית משפט קמא

11. בטיעוניה לעונש ביקשה המשיבה בבית משפט קמא להטיל על המערער מאסר בפועל, להפעיל במצטבר מאסר מותנה התלוי ועומד כנגדו, לפסול את המערער מלנהוג לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, להורות לו לחתום על התחייבות, ולהטיל כל עונש שירתיע את המערער מלנהוג בהיותו פסול.
12. ב"כ המערער ביקש להתחשב במרשו ככל האפשר, שכן רישיון הנהיגה של המערער לא היה בתוקף נוכח חובות שצבר וכיוון שלא יכול היה לחדשו. המערער טען בחקירתו כי לא הבין את גזר הדין הקודם כדבעי וסבר לתומו שנפסל מלנהוג למשך חמישה חודשים בלבד, חלף חמישה-עשר חודשים. המערער הועמד על טעותו והודה שנהג בהיותו פסול מלעשות זאת. לאחר מאמצים רבים הצליח המערער לתקן את מצבו הכלכלי, לשפר את מעמדו המשפחתי ולקבל רישיון נהיגה.
- בית המשפט קמא התבקש להתחשב בשיקולי השיקום וביציאת המערער לדרך חדשה בה לא ישוב לבצע את אותן עבירות או עבירות דומות. נטען כי אם ייגזר על המערער עונש מאסר בעבודות שירות, הדבר עלול לפגוע בפרנסתו ובפרנסת בני משפחתו, לאחר שהצליח "לצאת מהבוץ". המערער הטמיע את חומרת מעשיו ויש לנהוג בו במידת הרחמים.
- משכך, התבקש בית משפט קמא שלא להטיל על המערער עונש מאסר בפועל ולכל היותר לאפשר לו לרצותו בעבודות שירות. כן התבקש בית משפט קמא שלא לפסול את המערער מלנהוג למשך תקופה ארוכה, שכן המערער למד את לקחו ואין הצדקה להטלת פסילה לתקופה העולה על ששה חודשים.
13. המערער בדברו האחרון פירט את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות והסביר כי הוא עובד כנהג בעסקו של אחיו, בהסעת פועלים למפעל.

גזר דינו של בית משפט קמא

14. בגזר הדין שניתן ביום 7.3.18 עמד בית משפט קמא על עברו התעבורתי של המערער וציון כי למרות שהורשע בעבר גם בעבירות פליליות, נוכח העובדה שאלו נעברו לפני תקופה ארוכה, אין בדעתו להביאן כשיקול לחומרא. אשר לעבירות מושא ההליך שלפניו, הדגיש בית משפט קמא את חומרתן ואת העובדה שיש בהן ללמד על מסוכנותו של המערער לציבור המשתמשים בדרך ועל זלזול בהוראות בית המשפט ובהוראות החוק. בית משפט קמא הפנה לפסיקה אשר הביאה לביטוי את חומרת העבירות בהן כשל המערער וכן פירט את מדיניות הענישה הנהוגה. לאחר ששקל את חומרת העבירות, את נסיבות ביצוען, את הערכים החברתיים אשר נפגעו מביצוע העבירות ועליהם יש להגן, כמו גם את מדיניות הענישה הנהוגה, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל אשר לא יפחת מחודשיים ולא יעלה על ארבעה-עשר חודשים, וככל שיוטל מאסר שאינו עולה על ששה חודשים, ניתן לרצותו בעבודות שירות. כן קבע מתחם עונש פסילה בפועל הולם לתקופה שלא תפחת משנים-עשר חודשים ולא תעלה על שלושים וששה חודשים, לצד קנס משמעותי. בשקלו את העבירה שבוצעה בתיק שצורף (שעניינה זהה), החליט בית משפט קמא להטיל על המערער עונש כולל בגין שני תיקי בית

המשפט שלפניו.

15. לחומרא שקל בית משפט קמא את עברו התעבורתי של המערער הכולל עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, ואת העובדה שחרף קיומו של מאסר מותנה בחר המערער לנהוג. כן שקל את הסיכון להישנות עבירות ללא הליך שיקומי כמפורט בתסקיר המבחן. לקולא שקל בית משפט קמא את הודאתו המידית של המערער, את נסיבותיו האישיות, את תיקון המחדל (חידוש רישיון הנהיגה לאחר שנים רבות) ואת מאמציו הנטענים של המערער לשיקום עצמי, כמו גם את העובדה שעסקין בהרשעה ראשונה למערער בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה. למרות השיקולים לקולא, סבר בית משפט קמא כי נוכח חומרת העבירות בהן כשל המערער, אין מקום להאריך את המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד המערער ולהימנע כליל מהטלת מאסר בפועל. נוכח השיקולים לקולא, החליט בית משפט קמא לאמץ את המלצות שירות המבחן ולאפשר למערער לרצות את מאסרו על דרך של עבודות שירות. אשר לרכיב הפסילה בפועל, סבר בית משפט קמא כי נוכח חומרת העבירות ועברו התעבורתי של המערער, יש להטיל עליו רכיב פסילה לתקופה משמעותית, הגם ששקל לזכות המערער את חידוש רישיון הנהיגה לאחרונה ואת היותו עובד לפרנסתו כנהג.

16. על יסוד כל האמור, הטיל בית משפט קמא על המערער את העונש כדלקמן:

קנס בסך 2,000 ₪ לתשלום בחמישה תשלומים; פסילה מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של ארבעה-עשר חודשים בפועל; הפעלת פסילה מותנית שהוטלה על המערער ביום 26.7.15 בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה בתיק 5635-09-14 למשך חמישה חודשים בחופף לפסילה שהוטלה; נקבע כי ריצוי הפסילה יחל ביום 15.4.18 בשעה 12:00; פסילה מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שנים-עשר חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירות של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שתוקפו פקע מעל שנים-עשר חודשים; מאסר על תנאי לתקופה של שבעה חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה של נהיגה בפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה; שלושה חודשי מאסר בפועל; הופעל מאסר מותנה שהוטל על המערער בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה ביום 26.7.15 בתיק 5635-09-14 במצטבר למאסר שהוטל; נקבע שעל המערער לרצות ששה חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות החל מיום 15.4.18 בשעה 08:00.

הערעור

17. המערער ממאן להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא.

בהודעת ערעור מפורטת ומנומקת אשר הוגשה באיחור (לאחר שחלף המועד להגשתה), טען ב"כ המערער אשר החל לייצגו לאחרונה כי בית משפט קמא שגה עת בחר להפעיל את המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד כנגד המערער ולהטיל עונש מאסר בפועל במצטבר, חרף הארכתו של המאסר המותנה. במהלך משפטו פעל המערער לחידוש רישיון הנהיגה והסיר את המחדל. משכך, היה על בית משפט קמא לשקול בחיוב את סיכויי שיקומו הגבוהים של המערער ולהורות על הארכת המאסר המותנה. ב"כ המערער סבור כי בית משפט קמא לא התייחס לנסיבותיו האישיות המיוחדות של המערער ולא נתן להן את המשקל הראוי. כך אף לא התייחס

להליך השיקומי שהתאפיין בקבלת רישיון נהיגה לאחר מאמצים רבים.

לטענת ב"כ המערער עסקין במקרה קלאסי בו קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הארכת המאסר המותנה. נסיבותיו האישיות של המערער מפורטות בתסקיר המבחן, הוא נשוי ואב לארבעה קטינים אשר פרנסתם עליו. לאחר שהוריו נפטרו מצוי המערער במצוקות אישיות, נפשיות וכלכליות קשות. פסילת רישיון הנהיגה תגרום לו לנזק בלתי הפיך אשר ישליך על עבודתו ועל יכולתו לפרנס את בני ביתו. דרך המלך כיום היא הפניית המערער פעם נוספת לשירות המבחן על מנת להשלים את התמונה במלואה.

18. אשר לפסיקה, הפנה ב"כ המערער למקרים חמורים יותר בהם נהגו נאשמים בהיותם בפסילה מספר פעמים, אך בסופו של יום האריכו בתי המשפט מאסרים מותנים שעמדו כנגדם והטילו פסילה לתקופה מתונה שנעה בין שלושה לשמונה חודשים. כיוון שמדובר בביצוע עבירה של נהיגה בזמן פסילה, ונוכח פסיקה שהקלה במקרים דומים, טען ב"כ המערער כי יש לקבל את הערעור, להורות על ביטול עונש המאסר בעבודות שירות, להאריך את המאסר המותנה ולקצר באופן משמעותי את תקופת הפסילה בפועל תוך סיוג הפסילה ומתן אפשרות למערער להמשיך בעבודתו.

19. בד ובד עם הגשת הודעת הערעור, לאחר שבית המשפט הפנה תשומת לב ב"כ המערער, הוגשה בקשה להאריך את המועד להגשת הערעור, בקשה שהתקבלה נוכח הסכמת המשיבה.

כן התבקש בית המשפט לעכב את ביצוע העונש שהוטל על המערער, אך בקשה זו נדחתה, בפרט שהוברר שבית משפט קמא עיכב את ריצוי המאסר בעבודות שירות ואת תחילת ריצוי הפסילה בפועל עד ליום 15.4.18. הודעת הערעור הוגשה ביום 23.4.18, אך הוברר כי המערער לא הפקיד כלל את רישיון הנהיגה שלו כפי שהורה לו בית משפט קמא לעשות.

20. בדיון ביקש ב"כ המערער לחזור בו מן הבקשה להפנות את המערער פעם נוספת לשירות המבחן. כן הוברר כי לאחר קיום הדיון בבקשה לעיכוב ביצוע העונש, פנה המבקש למזכירות בית משפט קמא והפקיד את רישיון נהיגתו.

ב"כ המערער הגיש לעיון בית המשפט פסיקה רבה וענפה בגדרה הוטלו עונשים קלים על נאשמים שחטאו בביצוע עבירות דומות בנסיבות מחמירות יותר. נטען כי המערער עבר כבר דרך ארוכה אליה יש להתייחס כאל הליך שיקומי. בהליכים הנוגעים לעבירות תעבורה, ההליך השיקומי בא לידי ביטוי בקבלת רישיון הנהיגה. המערער מנוע היה מלחדש את רישיונו נוכח חובות כבדים. הוא עשה מאמצים כבירים לפרוע את חובותיו וחדש את הרישיון. משכך, אין סיכוי להישנות העבירות והסיכון הרובץ לפתחו של המערער פחת באופן ממשי. נטען כי בנסיבות אלה, נוכח נסיבותיו האישיות של המערער, נכון וראוי להאריך את המאסר המותנה. לדידו של ב"כ המערער "אין שום היגיון לקחת מאדם רישיון שהוא הוציא לאחר מאמצים רבים".

21. לחילופין, ביקש ב"כ המערער להמתיק משמעותית את עונש המאסר בעבודות השירות שהוטל על המערער ולהסתפק לעניין זה בהפעלת תקופת המאסר המותנה העומדת על שלושה חודשים, תוך ריצוי

תקופת המאסר שהוטלה בחופף לה. עוד ביקש להפחית באופן משמעותי את תקופת הפסילה בפועל.

נטען כי פסילה למשך ארבעה-עשר חודשים תחייב את המערער לבצע את מבחני הרישוי והנהיגה מחדש. כך גם יהיה צורך לעבור בדיקה רפואית. ככל שייכשל יאלץ המערער להגיש ערר והליך זה עלול להימשך זמן ממושך.

בהקשר דנן ביקש בית המשפט מב"כ המערער להמציא אסמכתאות. לאחר הדיון הגיש ב"כ המערער הודעה לפיה הדרישה האמורה אינה חלה על המערער נוכח טיב העבירות בגין הורשע ולמרות תקופת הפסילה בפועל שהוטלה עליו.

22. המשיבה מצדה התנגדה לקבלת הערעור.

לטענתה, בית משפט קמא הלך לקראת המערער הן ביחס לתקופת המאסר שהטיל ואופן ריצויו והן ביחס לתקופת הפסילה בפועל. הודגש שבית משפט קמא נמנע מלהטיל פסילה בפועל לתקופה המבוקשת על ידה וכן הפעיל פסילה על התנאי בחופף לפסילה שהטיל.

גזר דינו של בית משפט קמא מאוזן ומנומק היטב וזאת בהינתן נסיבות ביצוע העבירות. כן הוזכרה העובדה שהעבירות בוצעו שעה שתלויים ועומדים כנגד המערער עונשי מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. נוכח עברו התעבורתי של המערער העונש שהוטל עליו אינו מחמיר כלל ועיקר. זאת בפרט שתסקיר המבחן מצביע על סיכון להישנות עבירות דומות. גזר דינו של בית משפט קמא מתיישב עם המלצות שירות המבחן אשר בתסקירו המפורט ציין כי המערער מתקשה לקחת אחריות מלאה על התנהגותו, מביע אחריות פורמאלית בלבד, ומקל ראש בעבירות שביצע. כן קיים מצד המערער קושי להירתע מסנקציות שהוטלו עליו בעבר. המערער שלל נזקקות טיפולית ועל כן נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית.

23. נטען כי המערער לא עבר כל הליך שיקומי בניגוד לנטען בהודעת הערעור ובמהלך הדיון. העובדה שקיבל רישיון נהיגה אינה מעידה על שיקום במלוא מובן המילה. היה על המערער לעשות כך מלכתחילה ואין בקשייו הכלכליים להצדיק ביצוע עבירות חמורות. בית משפט קמא נטל בחשבון את כלל הנתונים בעת שגזר את עונשו של המערער, וציין בצדק כי מביצוע העבירות ניתן ללמוד על מסוכנות המערער לציבור ועל זלזול בצווי בית המשפט ובהוראות החוק. בית משפט קמא לא התעלם מנסיבותיו האישיות של המערער וכאמור הלך לקראתו כברת דרך עת הטיל עונש כולל בגין שני התיקים שעמדו לפניו וחפף את עונש הפסילה המותנית. בית משפט קמא אף התייחס ארוכות למדיניות הענישה הנהוגה ולעומת הפסיקה שהציג ב"כ המערער קיימת פסיקה מחמירה יותר.

נוכח כלל טיעוניה בקשה המשיבה לדחות את הערעור.

24. בתשובה טען ב"כ המערער כי המערער השתקם נוכח פירעון חובותיו וקבלת רישיון נהיגה. כן הוסיף כי נהיגתו של המערער לא היוותה סכנה לציבור. עוד ביקש לתת משקל לנסיבותיו האישיות של מרשו.

25. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי ענייניו של המערער.

26. סבורני כי המערער כשל בעבירות חמורות המעמידות את הציבור בסיכון ממשי. בשתי פעמים נפרדות נהג המערער לאחר שתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע שנים קודם לכן. אם לא די בכך, נפסל המערער מלנהוג אך מצא לנכון לנהוג בהיותו פסול מלעשות זאת. כן נהג המערער לאחר שתוקף רישיון הרכב שלו פקע וללא תעודת ביטוח בת תוקף המכסה את נהיגתו. התנהלותו הכוללת של המערער מעלה כי הוא אינו מכבד את צווי בית המשפט ומבזה את הוראות החוק. בנוסף לכך סיכן המערער בנהיגתו את ביטחון הציבור ואת כלל המשתמשים בדרך.

27. הפסיקה התייחסה לא פעם אל חומרת העבירות בהן חטא המערער ואל חשיבות החמרת הענישה בגין, על מנת להרתיע את הנהג ואחרים העלולים לפעול כמותו, ועל מנת לגמול לנהג העבריין כגמולו.

נפסק ברע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (24.1.11) -

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנהוג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת; ראו למשל סעיפים 7 ו-12 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור".

28. לבקשת המערער הפנה אותו בית משפט קמא לשירות המבחן, אולם תסקיר שירות המבחן מעלה פרוגנוזה עגומה. על פי התסקיר המערער אינו מודע לחומרת התנהלותו, אינו מפנים את הסיכון הרב שיצר לציבור בנהיגתו, ולמעשה סבר כי רשאי הוא לפעול כפי שפעל בשל צרכיו האישיים. המערער אף לא הביע נזקקות טיפולית וכל עניינו הוא להמשיך בשגרת חייו. לדאבון הלב, שגרת חייו של המערער אף כוללת ביצוע עבירות תעבורה ועם אלו בתי המשפט אינם אמורים להשלים. אמנם לאחרונה הצליח המערער לתקן את מחדליו ולקבל רישיון נהיגה, אך אין בכך כדי לאיין לחלוטין את מסוכנותו התעבורתית. אין צורך להזכיר כי גם נהגים בעלי רישיון נהיגה עלולים לבצע עבירות תעבורה חמורות, בפרט עת מוכח לבית המשפט כי רשומות לחובתם הרשעות קודמות רבות בתחום התעבורה. לחובת המערער רשומות 15 הרשעות קודמות בתחום התעבורה החל משנת 1992. זה המקום להזכיר כי תוקף רישיון הנהיגה של המערער פקע בשנת 2003. העבירות שביצע המערער החל משנת 2004 בוצעו לאחר שתוקף רישיון הנהיגה פקע. התנהלותו המוכחת של המערער מתיישבת אפוא עם האמור בתסקיר שירות המבחן.

29. בהקשר דנן אפנה לדוגמא לרע"פ 2604/16 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (2.5.18) בו אישר בית המשפט העליון עונש של שבעה חודשי מאסר בפועל (שכללו הפעלת מאסר מותנה), ששה חודשי מאסר על תנאי, שנים-עשר חודשי פסילה בפועל ושנים-עשר חודשי פסילה על תנאי בגין עבירות דומות.

נפסק -

"בענייננו, העונש שנגזר על המבקש - איננו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים כגון אלה (ראו למשל: רע"פ 280/16 רדע נ' מדינת ישראל (19.01.2016); רע"פ 2588/16 שלבאיה נ' מדינת ישראל (19.09.2016)). עוד ראוי לציין, כי העבירות שיוחסו למבקש בכתב האישום הנוכחי, מצטרפות לעברו התעבורתי המכביד, הכולל 17 הרשעות קודמות בעבירות שונות, לרבות בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף. יתרה מכך, בזמן ביצוע העבירות מושא כתב האישום, המבקש היה פסול מלקבל, או להחזיק רישיון נהיגה - עונש שלא הרתיע אותו מלחזור ולבצע עבירות נוספות".

וכן -

"בנסיבות הנ"ל - לא מצאתי פגם בכך שבית משפט השלום הנכבד לא אימץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של המבקש, ואסביר: תסקיר שירות המבחן משמש כלי עזר חשוב בידי בית המשפט ומסייע לו לעמוד על בעיותיו של הנאשם ועל סיכויי שיקומו. עם זאת, בפסיקה נקבע כי תסקיר שירות המבחן איננו מחייב את בית המשפט, אשר בוחן מגוון שיקולים רחב יותר מאלו אותם שוקל שירות המבחן [...]"

ראו גם: רע"פ 1606/17 שווא נ' מדינת ישראל (8.4.18); רע"פ 6678/16 לוי נ' מדינת ישראל (1.4.18); רע"פ 2372/18 אמיר נ' מדינת ישראל (26.3.18); רע"פ 486/18 סועאד נ' מדינת ישראל (4.3.18); רע"פ 9316/17 שאער נ' מדינת ישראל (25.12.17); רע"פ 1322/14 שרביט נ' מדינת ישראל (25.2.14).

30. על רקע האמור לעיל, נוכח חשיבות מיגורה של עבריינות התעבורה הגוזלת לא פעם חיים וגורמת לפגיעות רבות בגוף ובנפש, איני סבור כי ניתן למצוא בעונש שהוטל על המערער החמרה יתירה. המערער ביצע את העבירות שעה שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה ולאחר שנפסל מלנהוג (בפועל ועל תנאי) בהליך קודם. בית משפט קמא אמנם הפעיל את המאסר המותנה במצטבר אך אפשר למערער לרצותו בעבודות שירות. כן יודגש שבית משפט קמא הפעיל את הפסילה המותנית בחופף לפסילה בפועל שהטיל. בכך הלך בית משפט קמא כברת דרך משמעותית כלפי המערער אלא שהמערער מצדו לא טרח להפקיד את רישיון הנהיגה שלו, למרות שבית משפט קמא עיכב את תחילת ריצוי הפסילה בלמעלה מחודש ימים. דומה כי אלמלא הדיון שהתקיים בשאלת עיכוב הביצוע אף לא היה טורח לעשות זאת בהמשך.

31. משאלו פני הדברים, איני סבור כי נפל פגם בשיקוליו של בית משפט קמא ובאיזון שערך בין חומרת העבירות לבין נסיבותיו האישיות של המערער. אעיר כי שקלתי בכובד ראש את טענת ב"כ המערער לפיה יידרש המערער לבצע מבחני נהיגה מחדש עם תום תקופת הפסילה, אך הוברר לאחר הדיון כי טענת ב"כ המערער שנטענה בדיון בהקשר זה לא היתה מבוססת דיה.

32. הלכה עמנו כי ערכאת הערעור תתערב בעונש שהוטל בידי הערכאה הדיונית רק במקרים בהם חורג

העונש באופן ממשי ממדיניות הענישה המקובלת או כאשר מתגלית על פניה טעות ממשית בגזר הדין. איני סבור כי זה המקרה וכאמור דומני שבית משפט קמא לא החמיר עם המערער.

33. בנסיבות אלה, אין בידי להיעתר לערעור.

תקווה אני כי לעתיד לבוא, לאחר סיום ריצוי העונש, יפנים המערער את חומרת מעשיו וימנע מלעבור כל עבירה על דיני התעבורה. בכך ייצא המערער נשכר ותצא נשכרת החברה כולה.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, ב' סיוון תשע"ח, 16 מאי 2018, בהעדר הצדדים.